

Sygnatura akt III RC 246/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2024 roku

Sąd Rejonowy w Kole Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Pietruszka

Protokolant: st. sekr. sąd. Alicja Kleczkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 stycznia 2024 roku w K.

sprawy z powództwa małoletniej M. G. (1) zastępowanej przez matkę I. Z.

przeciwko M. G. (2)

o podwyższenie alimentów

I. Podwyższa alimenty od pozwanego M. G. (2) na rzecz małoletniej córki M. G. (1) do kwoty po 350,00 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatne do rąk matki małoletniej I. Z., do dnia 25 – go każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności, poczynając od dnia 15 września 2023 roku i to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Kole z dnia 12 lutego 2020 roku w sprawie sygnatura akt III RC 253/19.

II. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

III. Odstępuje od obciążenia pozwanego nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

IV. Wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sędzi a

Agnieszka Pietruszka

Sygnatura akt III RC 246/23

UZASADNIENIE

Działająca w imieniu małoletniej córki M. G. (1) - jej matka I. Z. – wniosła o podwyższenie alimentów z kwoty 250 zł do kwoty po 800 zł. W uzasadnieniu podniosła, iż sama wychowuje córkę, a pozwany nawet jej nie odwiedza. Małoletnia nosi okulary i jest pod opieką poradni okulistycznej. Matka powódki szuka pracy, ale jest po szkole podstawowej i dlatego ciężko jej znaleźć zatrudnienie.

Pozwany – M. G. (2) wniósł o oddalenie powództwa w całości podnosząc, iż jego dochód miesięczny wynosi 719 zł.

Sąd ustalił co następuje :

Wyrokiem z dnia 12.02.2020 r. Sąd Rejonowy w Kole podwyższył alimenty od M. G. (2) na rzecz małoletniej córki M. G. (1) do kwoty po 250 zł miesięcznie, poczynając od dnia 1.02.2020r. w miejsce alimentów ustalonych ugodą z dnia 16.11.2017 r.

(dowód: akta III RC 253/19 Sądu Rejonowego w Kole)

W chwili wydania wyroku małoletnia M. chodziła do Przedszkola Miejskiego Nr 5 w K.. W październiku 2019 r. matka małoletniej uiściła jednorazową opłatę za przedszkole w kwocie 342,25 zł. I. Z. poza M. wychowywała także jej przyrodną siostrę D.. Na córki miała przyznany zasiłek rodzinny w kwocie po 124 zł miesięcznie. Dodatkowo, jednorazowo został jej wypłacony dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia przez córki nowego roku szkolnego w kwocie po 100 zł na każdą z nich. Alimenty na D. w kwocie 150 zł miesięcznie były wypłacane z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta III RC 253/19 Sądu Rejonowego w Kole)

Wspólnie z I. Z. zamieszkiwała też jej dorosła córka wraz z partnerem i czwórką dzieci. Czynnosc za mieszkanie wynosił 800 zł, zaś opłata za energię elektryczną oscylowała w granicach 200 zł za dwa miesiące. Koszty te matka małoletniej dzieliła po połowie z rodziną córki.

(dowód: akta III RC 253/19 Sądu Rejonowego w Kole)

M. G. (2) posiadał orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w związku z czym mógł podejmować zatrudnienie w warunkach pracy chronionej. Miał przyznany zasiłek stały w kwocie 645 zł miesięcznie oraz był objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. W okresie letnim pozwany wykonywał prace dorywcze, z których osiągał dochód w kwocie od 50 do 100 zł. Pozwany nie miał żadnych kredytów ani pożyczek. Ponościł opłaty za internet i telefon w kwocie 100 zł miesięcznie.

(dowód: akta III RC 253/19 Sądu Rejonowego w Kole)

M. G. (3) leczył się w (...) Centrum (...) w W., w którym był wielokrotnie hospitalizowany z rozpoznaniem nawracających zaburzeń depresyjnych. Co miesiąc jeździł na kontrole, a osobie, która go zawoziła dawał na paliwo 50 zł. Leki, które przyjmował kosztowały od 150 do 200 zł miesięcznie. Po próbie samobójczej pozwany miał problemy z krtanią.

(dowód: akta III RC 253/19 Sądu Rejonowego w Kole)

Pozwany mieszkał na nieruchomości będącej własnością jego matki. Zajmował osobny budynek w obrębie tego samego podwórka. Starał się dokładać matce do rachunków kwotę 100 zł.

(dowód: akta III RC 253/19 Sądu Rejonowego w Kole)

M. G. (2) odwiedził córkę w listopadzie 2019 r. Zabrał ją wówczas na zakupy i kupił jej rzeczy za około 200 zł. Utrzymywał z córką także kontakt telefoniczny. Regulował należność za internet córki w kwocie 30 zł miesięcznie. Razem z matką przekazywali okazjnie dodatkowe środki na rzecz małoletniej bądź na leki w kwocie 100 zł.

(dowód: akta III RC 253/19 Sądu Rejonowego w Kole)

M. ma obecnie 9 lat i uczęszcza do III - ej klasy szkoły podstawowej. Dziewczynka je w placówce obiady, które są opłacane przez ośrodek pomocy społecznej. Na terenie szkoły uczestniczy w dodatkowych zajęciach z języka polskiego. I. Z. uregulowała składki na komitet rodzicielski w kwocie 30 zł oraz na ubezpieczenie w kwocie 40 zł. Nadto kupiła dla córki podręcznik do języka angielskiego za kwotę 40 zł oraz do religii za kwotę 30 zł. M. nie pojechała ze względów finansowych na wycieczkę klasową, której koszt wynosił około 200 zł. W związku ze zbliżającą się komunią jej matka uiściła zaliczkę w kwocie 100 zł. Małoletnia nosi okulary, przy czym ostatnią wizytę u okulisty odbyła w listopadzie 2023 r. Okulary będą kosztować około 400 zł.

(dowód: zeznania matki małoletniej k.50-50v)

I. Z. obecnie mieszka tylko z M.. Za mieszkanie, które wynajmuje płaci 1.200 zł miesięcznie. Nadto, co 3 miesiące reguluje opłaty za wodę, a co 2 miesiące za prąd.

(dowód: umowa najmu lokalu mieszkalnego z dnia 22.09.2023 r. k.28-29; zeznania matki małoletniej k.50-50v)

I. Z. jest zarejestrowana jako bezrobotna. W okresie od ostatniej sprawy pracowała jedynie przez 2 tygodnie jako sprzątaczką. Zastępowała wówczas osobę przebywającą na chorobowym.

Matka małoletniej pobiera świadczenia z pomocy społecznej. W 2022 r. w czerwcu oraz od września do grudnia, korzystała z programu P. w szkole i w domu. Natomiast w 2023 r. świadczenie to zostało przyznane na okres od stycznia do czerwca oraz na wrzesień i październik. Otrzymała także w grudniu 2022 r. oraz w marcu, czerwcu i wrześniu 2023 r. zasiłek celowy na zakup gazu każdorazowo w kwocie po 100 zł. I. Z. korzystała też z zasiłków celowych na zakup żywności oraz na zakup artykułów chemicznych. W kwietniu i lipcu 2023 r. wyniósł on każdorazowo po 150 zł. Poza tym, I. Z. w 2023 r. pobierała również zasiłek okresowy z powodu bezrobocia, który wyniósł: w styczniu – 307,47 zł, w lutym – 260,49 zł, w marcu – 274,85 zł, w kwietniu – 227,46 zł, w maju – 141,97 zł, w czerwcu – 114,85 zł, w lipcu – 104,23 zł, w sierpniu – 247,68 zł, we wrześniu – 265,38 zł. Od czerwca 2022 r. pobiera także na M. zasiłek rodzinny w kwocie 124 zł miesięcznie oraz świadczenie wychowawcze tzw. „500+”.

(dowód: zaświadczenie Powiatowego Urzędu Pracy w K. z dnia 18.10.2023 r. k.27; zaświadczenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w K. z dnia 10.10.2023 r. k.30-31; informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego k.32-35; zeznania matki powódki k.50-50v)

I. Z. leczy się z powodu depresji. Posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Leki, które przyjmuje kosztują około 200 zł miesięcznie.

(dowód: zeznania matki powódki k.50-50v)

M. G. (2) kontynuuje leczenie psychiatryczne z powodu zaburzeń psychicznych. W ciągu ostatnich czterech lat około 8 razy przebywał w szpitalu. Aktualnie jest w szpitalu od 12.12.2023 r. Pozwany leczy się również na astmę. Leki dla niego kosztują średnio 200– 250 zł. Z uwagi na stan zdrowia nadal ma orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z którym może podejmować pracę jedynie w warunkach pracy chronionej.

(dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 14.02.2023 r. k.16-17; zaświadczenie o hospitalizacji z dnia 17.01.2024 r. k.46; orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z dnia 29.11.2021 r. k.20-21 i z dnia 05.12.2023 r. k.48-49; zeznania pozwanego k.50v-51)

Od 2022 roku zasiłek stały, który ma przyznany pozwany wynosi 719 zł miesięcznie. M. G. (2) podejmuje prace dorywcze.

(dowód: decyzje Burmistrza P. z dnia 19.01.2022 r. k.18-19 i z dnia 21.12.2023 r. k.47; zeznania pozwanego k.50v-51)

Pozwany nadal mieszka ze swoją matką. Na miarę swoich możliwości stara się jej pomagać. M. G. (2) nie ma własnego majątku. Reguluje rachunki za telefon. Przestał natomiast opłacać internet M.. Z córką obecnie nie utrzymuje kontaktów.

(dowód: oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania k.22-24; zeznania pozwanego k.50v-51)

Sąd zważył co następuje :

Podstawą prawną zgłoszonego żądania jest art. 138 kro, zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków - uzasadniającą podwyższenie alimentów - rozumie się istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub też

zwiększenie się możliwości zarobkowych zobowiązanego do alimentacji, które to przesłanki w myśl art. 135 § 1 kro wyznaczają zakres obowiązku alimentacyjnego. Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego.

W ocenie Sądu, mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, niniejsze powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie. Zaznaczyć należy, iż od chwili ustalenia dotychczasowych alimentów na rzecz powódki minęło przeszło 3 lata. Niewątpliwie, na przestrzeni tego okresu zwiększyły się usprawiedliwione potrzeby małoletniej. W chwili zakończenia poprzedniej sprawy M. miała 6 lat i chodziła do przedszkola, podczas gdy aktualnie ma uczęszcza do III klasy szkoły podstawowej. Zgodnie zaś ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, różnica wieku dziecka spowodowana wpływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość alimentów, sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb związanych np. z uczęszczaniem do szkoły, co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków (orzeczenie SN z dnia 1.06.1965r. I CZ 135/64, nie publ.).

W związku z wiekiem, a co za tym idzie i stopniem rozwoju na usprawiedliwione potrzeby M. składają się wydatki dotyczące jej codziennego utrzymania, tj. wyżywienia, zakupu odzieży, obuwia, środków higienicznych, a także leczenia okulistycznego oraz realizacji obowiązku szkolnego. Określenie wysokości świadczeń alimentacyjnych, uwarunkowanych kosztami utrzymania (wyżywienie, odzież, obuwie) i wychowania, w odniesieniu do dzieci (opieka, dbałość o fizyczny i intelektualny rozwój) jest domeną ustaleń na podstawie dowodów, ale uwzględniającą także zasady doświadczenia życiowego (Orz. SN z 29.11.1949 r. Wa.C 167/49, NP.1951, nr 2, s.52). W świetle tych zasad, zdaniem Sądu, w celu zaspokojenia minimalnych kosztów utrzymania dziecka w wieku M. potrzebna jest kwota na poziomie 700– 800 zł miesięcznie.

Wysokość świadczeń alimentacyjnych, jak zaznaczono powyżej, jest uzależniona również od możliwości zarobkowych osoby zobowiązanej. W kontekście zebranego w sprawie materiału dowodowego uprawnionym jest stwierdzenie, że w okresie od zakończenia sprawy III RC 253/19 możliwości zarobkowe M. G. (2) nie uległy zmianie. Pozwany w dalszym ciągu leczy się psychiatrycznie, a z uwagi na swój stan zdrowia posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W konsekwencji jego możliwości zarobkowe są ograniczone, albowiem pozwany może podejmować pracę jedynie w warunkach pracy chronionej. Jedynym stałym dochodem pozwanego, zarówno w toku poprzedniej sprawy jak i obecnie, jest zasiłek stały, którego wysokość wzrosła jedynie o 74 zł (i wzrośnie dalej od 1.01.2024 r. przy czym zgodnie z art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej nie może być on wyższy niż 1.000 zł miesięcznie). Ustalając wysokość alimentów na rzecz małoletniej Sąd nie może jednak uznać, że możliwości zarobkowe M. G. (2) wyczerpują się w kwocie uzyskiwanego zasiłku stałego, tym bardziej, że jak sam pozwany przyznał podejmuje prace dorywcze. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, rodzice powinni dzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. Zauważa się przy tym, że nie chodzi tu o mechaniczny podział osiągniętych przez rodziców dochodów, ale o zbliżone z rodzicami zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb dzieci, przy uwzględnieniu ich wieku, stanu zdrowia, kierunku szkolenia oraz innych indywidualnych okoliczności (wyrok SN z dnia 05.05.1998 r. I CKN 284/98, LEX nr 1223692).

W realiach niniejszej sprawy, zdaniem Sądu, za uzasadnione należy zatem uznać podwyższenie alimentów na rzecz małoletniej M. jedynie do kwoty po 350 zł miesięcznie. Należy zauważyć, iż zasądzona kwota jest niższa niż kwota alimentów ustalona w postanowieniu o zabezpieczeniu, ale wówczas Sąd błędnie założył, iż po stronie pozwanego nastąpił wzrost dochodów, pozwalający mu nałożenie alimentów w wysokości 400 zł. Podwyższając alimenty o 100 zł Sąd miał zarazem na uwadze, iż obecnie pozwany nie uczestniczy w życiu córki i nie utrzymuje z nią kontaktów co miał miejsce w toku sprawy III RC 253/20.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie cytowanych przepisów, orzeczono jak w pkt I i II wyroku.

O nieuiszczonych kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. art.102 kpc, uznając , iż pozwany nie jest w stanie ponieść tych kosztów z uwagi na swoją trudną sytuację finansową.

Rygor natychmiastowej wykonalności orzeczono zgodnie z art. 333 § 1 pkt 1 kpc.

Sędzia Agnieszka Pietruszka